

Nyomtatott és online sajtó

Potápi: a kormány számára fontosak a diaszpórában élő magyarok

2019. szeptember 7. – MTI, Magyar Nemzet, Híradó, Lokál, Demokrata

A kormány feladata, hogy a diaszpórában élő mintegy 2,5 millió magyart is a nemzethez kösse – mondta Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára szombaton az MTI-nek, miután előadást tartott a Svédországi Magyarok Országos Szövetségének (SMOSZ) őszi közgyűlésén, és átadta a Hallebergai Ifjúsági Központ új előadótermét. Az államtitkár telefonon elmondta, előadásában bemutatta hazánk diaszpórapolitikáját, és külön megköszönte a szervezet tagjainak – az elvégzett munka mellett –, hogy az elmúlt években mindig kiálltak a magyar kormány és Magyarország mellett. Kiemelte: Svédországban 35-40 ezer magyar él, és az őket segítő szervezetek mostanra tulajdonnal is rendelkeznek, így a következő generációk is lehetőséget kapnak a magyar kultúra megismerésére és ápolására.

Ünnepélyes tanévnyitót tartottak a kárpátaljai magyar iskolák Csongoron

2019. szeptember 7. – MTI, hirado.hu, ma.hu, KárpátHír, karpatalja.ma

Ünnepélyesen megnyitották a 2019-2020-as tanévet Kárpátalja mintegy száz magyar tannyelvű iskolájának pedagógusai, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) szervezésében szombaton, a Munkácshoz közeli Csongoron. A magyar ajkú település felújított református templomában hálaadó istentisztelet keretében tartott tanévnyitó ünnepségen mondott beszédében Orosz Ildikó, a KMPSZ elnöke a többi között hangsúlyozta, hogy a kárpátaljai magyar iskolák a harmadik tanévet kezdik az alkotmányellenesen, a kisebbségi jogokat semmibe véve és az ukrán parlament házszabályát megsértve elfogadott oktatási törvény árnyékában. A tanévnyitón felolvasták Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkárnak a kárpátaljai magyar iskolák pedagógusait és diákjait köszöntő levelét. Írásában a politikus a többi között hangsúlyozta, "hisszük és valljuk, hogy jövőnk zálogai a magyar gyermekek, a pedagógusok pedig ennek a jövőnek építői. Kiemelt figyelmet fordítunk az oktatásra, hiszen gyermekeink anyanyelvi nevelése a magyar jövőnk biztosítója, ezért is állunk ki rendíthetetlenül a kárpátaljai magyar közösség oktatási és nyelvi jogaiért."

Központi tanévnyitót tartottak a kárpátaljai református líceumok Nagydobronyban

2019. szeptember 6. – MTI, Híradó, Webrádió, Kárpátalj.ma

Ünnepélyesen megnyitotta a 2019-2020-as tanévet a négy kárpátaljai református líceum vasárnap az ungvári járási Nagydobronyban, ahol átadták a magyar kormány közel 400 millió forintnyi támogatásával felújított és új létesítményekkel bővített helyi líceumot. A legnagyobb kárpátaljai magyar település református templomában hálaadó istentisztelet keretében tartott tanévnyitón mondott köszöntőjében Pánczél Károly, az Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottságának elnöke Orbán Viktor miniszterelnök tavaly novemberi beszédéből

idézve a többi között hangsúlyozta: az anyaország legfontosabb üzenete, hogy a száz év magyar magány véget ért. A Kárpát-medence ma már egyre inkább magyar kulturális és oktatási tér, amit az is jelez, hogy több mint 40 milliárd forintból épülnek és újulnak meg magyar óvodák a határon túli területeken, ahol immáron magyar egyetemek, felsőoktatási intézmények működnek – mondta.

Szili: a gyermek nemcsak a család, hanem a nemzet kincse

2019. szeptember 8. – MTI, Felvidék.ma, Magyar Nemzet, Magyar Hírlap, Origo

A gyermek nemcsak a család, hanem a nemzet kincse is, a gyermekvállalás pedig a közösség szolgálata - jelentette ki Szili Katalin miniszterelnöki megbízott a felvidéki Zselízen, ahol beszédet mondott a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program keretében elkészült új helyi magyar óvoda és bölcsőde átadásán vasárnap. A mintegy felerészelt magyarok lakta Alsó-Garam menti településen vasárnap a Mózeskosár Református Bölcsőde és a Cimbora Óvoda új épületét adták át. A rendezvényen a miniszterelnöki megbízott a napokban Budapesten tartott demográfiai csúcson elhangzott megállapításokat felidézve, a gyermekvállalás fontosságáról beszélt. "A gyermekvállalás a közösség szolgálata" - jelentette ki Szili Katalin. Kifejtette: ahogyan a kisebb család is a gyermek által lesz teljes, úgy a nagyobb közösség, a nemzet is csak a gyermekekkel teljeseedik ki és lesz élő. "A gyermek nemcsak a család, hanem a nemzet kincse" - hangsúlyozta Szili Katalin.

Több mint 15 ezer diák utazott idén a Rákóczi Szövetséggel

2019. szeptember 7. – MTI, Híradó, Origo, Magyar Nemzet, Lokál, Felvidék Ma

Több mint 15 ezer diák utazhatott a határon túlra idén a Rákóczi Szövetség támogatásával – mondta Csáky Csongor, a szervezet elnöke szombat reggel az M1 aktuális csatornán. Hangsúlyozta, hogy az idei, rekordnak számító érdeklődés egyfajta áttörést jelez, hiszen beérett az a sok munka, amit a nemzetpolitikába, a magyar-magyar kapcsolatokba fektettek. „Ez azt mutatja, hogy egyre több iskola, egyre több magyar közösség lép egymással kapcsolatba, és ezek a kapcsolatok sokasodnak, és nem csökken a mi programunk iránti érdeklődés” – fűzte hozzá.

Negyven férőhelyes bölcsőde épült magyar állami támogatásból Nagyváradon

2019. szeptember 6. – MTI, Krónika, Erdély Ma, transindex.ro, maszol.ro

Nagyváradon a Királyhágómelléki Református Egyházkerület (KREK) udvarán pénteken felavatták a negyven férőhelyes Csillagocska bölcsődét. Az intézmény 120 millió forintos magyar költségvetési forrásból valósult meg a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében. Az avatóünnepségen jelen levő Grezsa István, az óvodafejlesztési programért is felelős miniszteri biztos az esemény után az MTI-nek elmondta: azért különleges a helyszín, mert az épülő csaknem 150 új intézményből ez az egyetlen, amely egy működő püspökség udvarán létesült. A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program koordinálásáért felelős miniszteri biztos ezt azért tartotta fontosnak, mert mind a bölcsőde közössége, mind pedig a püspökség munkatársai meríthetnek a másik intézmény közelségéből.

Kelemen Hunor: nem az RMDSZ-t, hanem Dorin Florea polgármestert képviseli Makkai Gergely Marosvásárhelyen

2019. szeptember 6. – MTI, Krónika, transindex.ro, maszol.ro

Kelemen Hunor szerint Makkai Gergely, Marosvásárhely magyar alpolgármestere immár nem az RMDSZ politikusa, hanem Dorin Florea polgármester helyettese. Az RMDSZ elnöke pénteken nyilatkozott erről az MTI-nek a szövetség marosvásárhelyi helyzetét értékelve. Makkai Gergelytől tavaly októberben vonta meg a bizalmat az RMDSZ Maros megyei szervezete, mely lemondásra szólította fel az alpolgármestert, aki ennek nem tett eleget. Kelemen Hunor hozzátette: a román törvények szerint Makkai Gergely csak akkor veszítené el a mandátumát, ha lemondana vagy az RMDSZ kizárná a tagjai sorából. „Az RMDSZ viszont általában próbálja elkerülni a kizárást, mert az bíróságra is kerülhet, és „nem akarjuk a bíróság előtt kiröhögtetni magunkat” – fogalmazott a szövetségi elnök.

Új magyar igazgatót és aligazgatót neveztek ki több Kolozs megyei iskolába

2019. szeptember 6. – transindex.ro, maszol.ro

Kolozs megye több iskolájába is magyar igazgatót vagy aligazgatót neveztek ki, ugyanakkor új magyar óvodai csoport is indul a kolozsvári Waldorf óvodában. A szászfenesi szülők és a vezetőség kérésének eleget téve hosszabbított programmal működő magyar csoport lesz a településen. „Várfalvára és Magyarkapusra sikerült új magyar anyanyelvű iskolaigazgatót kinevezni. Az Onisifor Ghibu Elméleti Líceumban, valamint a Dési 1-es Számú Általános Iskolában is új aligazgatóval kezdik a tanévet. Bánffyhunyadon sikerült megoldani a Vlădeasă Szakképző Líceumban aligazgatónő helyzetét, az eddigi osztályát egy tanítóbácsi veszi át, így egy újabb pedagógusnak is sikerült állást biztosítani” – mondta el Török Zoltán, Kolozs megyei főtanfelügyelő-helyettes.

A PMP elnöke kétfordulós polgármester-választást szeretne, és azt mondja, az ellenzékben még sokan mások is

2019. szeptember 6. – transindex.ro

A Népi Mozgalom Párt (PMP) elnöke szerint a Nemzeti Liberális Párt (PNL), a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) és a Liberálisok és Demokraták Szövetsége (ALDE) is megszavazza a parlamentben a kétfordulós polgármester-választásra való visszatérést szorgalmazó tervezetet. Eugen Tomac pénteken azt mondta, egyeztetett a héten a témáról Ludovic Orban PNL-elnökkel, aki a kétfordulós polgármester-választás újbóli bevezetését előíró tervezetük támogatásáról biztosította őt, mint ahogyan az USR és az ALDE is a kezdeményezés mellett áll.

Karosszékből böngészhető múlt: a frissen indult Digitéka programkoordinátorát kérdeztük

2019. szeptember 6. – maszol.ro

Az Iskola Alapítvány a Jakabffy Elemér Alapítvánnyal és az MTA TK Kisebbségkutató Intézetével közösen indított digitalizálási programot az 1000 év Erdélyben 100 év Romániában program keretében. A három évesre tervezett projekt másfél éve fut, eddig 65 ezer euróba került, fő támogatója pedig a Bethlen Gábor Alap. A cél az, hogy a már létező ingyenes, magyar vonatkozású online adatbázisok mellett (pl. a Hungaricana közgyűjteményi portál) létrejöjjön egy minél sokszínűbb, és teljes körűbb digitális gyűjtemény, amely korszerű körülmények között teszi széles körben olvashatóvá azt, ami egyébként közkönyvtárakban elérhető. A Digitéka tartalmát Bárdi Nándor, az MTA TK Kisebbségkutató Intézetének osztályvezetője és Ferenczi Szilárd történész, programkoordinátor válogatja.

Csángóföldön pénteken nyitják meg az új tanévet a bákói Magyar Házban

2019. szeptember 6. – maszol.ro

Júniusban jelentették be, hogy hét év után újra a Moldvai Csángómagyarok Szövetsége (MCSMSZ) szervezi a moldvai csángó oktatási programot. A bejelentést követő időszakban megtörtént az oktatási helyszínek bejárása és átadása, de hivatalosan csak szeptember elsején vette át a program működtetését az MCSMSZ. A megfelelő oktatói közösség biztosítása volt a csángószövetség elsődleges feladata a nyári vakáció heteiben. Nagy erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy a tanévkezdésre megfelelő létszámú és felkészült tanár folytassa az előző hét évben a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ) által koordinált Kárpátokon túli magyar nyelvű oktatási programot. Minderről Ferencz Éva, az MCSMSZ ügyvezetője tájékoztatta a Maszolt.

Átadták az PMN során gyűlt adományokat Barna Tamás családjának

2019. szeptember 6. – maszol.ro

A fesztiválozók együttesen 11 006 lejjel, 120 euróval és 1 200 forinttal járultak hozzá az akut limfoid leukémia nevű betegséget hősiesen viselő Tamás gyógykezeléséhez – közölték a Partiumi Magyar Napok szervezői.

Egy stabilabb tanév reményében

2019. szeptember 6. – Nyugati Jelen

Hétfőn 9 órakor becsengetnek a Dévai Téglás Gábor Elméleti Líceumban is. Az intézményben nagy a sürgés-forgás. Az óvoda előterében új szekrénysor várja az apróságokat, a hálóban új ágyacskák, matracok, az osztálytermek némelyikébe okostáblát szerelnek, a bentlakás bútorzata is megújul. Nagy az izgalom, hiszen hétfőtől több mint 400 gyermek veszi birtokába az immár 15 éves iskolaépületet. Balogh-Botár Károly Csaba igazgató-helyettes vegyes érzelmekkel tekint az új tanév elé.

Személyes Facebook-oldalán posztolt fotót sejt a feljelentés mögött Tamás Sándor

2019. szeptember 6. – szekelyhon.ro

A románok által Úzvölgyében elkövetett rongálást és vandalizmust a bűnüldöző szervek hivatalból kellene kivizsgálják, az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) pedig nem illetékes ebben az ügyben, ezért kéri az eljárás megszüntetését Tamás Sándor. Kovászna Megye Tanácsának elnökét is beidézte a diszkriminációellenes tanács egy feljelentés nyomán, ami az úzvölgyi incidenshez köthető. Korodi Attila RMDSZ-es parlamenti képviselő és Tánzos Barna szenátor kedden személyesen jelentek meg tanácsnál, Tamás Sándor viszont hivatalos levélben fejt ki álláspontját.

„A politikai csatározásoktól nem szűnik meg a székely zászló szimbolikus ereje”

2019. szeptember 6. – maszol.ro

A rendszerváltáskor még senki nem gondolta volna, hogy Romániának, Erdélynek ezen a vidékén egy zászló fogja majd a székely identitást szimbolizálni – mutatott rá a Maszolnak adott interjúban Patakfalvi-Czirják Ágnes antropológus. A Magyar Tudományos Akadémia munkatársát a REGIO folyóiratban megjelent tanulmányáról kérdezték, amelyben a székely zászló jelenségén keresztül vizsgálta a nacionalizmus, a kortárs identitáspolitikák és a gazdaság kapcsolódási pontjait.

Magyar zsongás a Cenk alatt: gazdag programsorozatot kínálnak a brassói városnapokra

2019. szeptember 7. – Krónika

Magyar filmekkel, borkóstolóval, táncrea perdítő koncertekkel várják a résztvevőket a vasárnap kezdődő, kilencedik alkalommal szervezendő Brassói Magyar Napokon. Az anyanyelvhasználat kihívásai a Kárpát-medencében című nemzetpolitikai kerekasztal-beszélgetéssel kezdődik vasárnap délután a 9. Brassói Magyar Napok.

Geokódolás: az M4 Sport illetékese szerint a külföldi szolgáltatóknál érdeklődjenek a külhoni magyar tévénezők

2019. szeptember 7. – Krónika, szekelyhon.ro

Bár a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) illetékesei szerint immár a technikai feltételek is adottak ahhoz, hogy a határon túli magyar tévénezők is követhessék az M4 Sport élő közvetítéseit, a geokódolás lehetősége továbbra is fennáll. Az MTVA gyakorlatilag a külföldi kábelszolgáltatókra hárítja a felelősséget a geokódolással kapcsolatban, ami nem jó hír a romániai magyar előfizetők számára, mivel az itteni társaságok többször is bizonyították, hogy nem veszik figyelembe a magyar nemzetiségű ügyfelek érdekeit.

Elnökválasztás: az etnikai alapú szavazás ellen emelt szót Dan Barna USR-elnök aláírásgyűjtő körútjának vásárhelyi állomásán

2019. szeptember 7. – MTI, Krónika, transindex.ro, maszol.ro

Dan Barna, a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) elnöke szerint Romániának túl kell lépnie az etnikai megosztottságon, azon, hogy minden nemzetiség a sajátjaira szavaz, és úgy vélte, hogy egy civilizált, modern és kiművelt Romániában az etnikai kérdésnek már meghaladottnak kellene lennie. A pártja élére a héten frissen újraválasztott politikus erről Marosvásárhelyen nyilatkozott, ahol aláírásgyűjtő körúton van az elnökválasztás alkalmából, hiszen a novemberi megmérettetésen ő az USR-PLUS választási szövetség államfőjelöltje.

RMDSZ: nem túllépni kell az etnikai megosztottságon, hanem megoldani

2019. szeptember 7. – transindex.ro, maszol.ro, Krónika

Hegedüs Csilla, az RMDSZ nemrégiben kinevezett szóvivője Facebook-videóban reagált Dan Barnának, az USR-PLUS pártszövetség elnökjelöltjének azon, Marosvásárhelyen tett kijelentésére, miszerint "felül kellene kerekednie ezen az etnikai törésvonalon, amelynek mentén mindenki a saját etnikumát képviselő jelöltre szavaz". "Mi azt mondjuk, hogy az etnikai problémán nem túl kell lépni, hanem az etnikai problémát meg kell oldani. Úgy viselkedik, mint egy rossz kisgyerek, aki behunyja a szemét, és úgy tesz, mintha ez a probléma nem létezne. Én azt szeretném megkérdezni, hogy az elmúlt esztendőben ő mit tett azért, hogy ezt a problémát megoldjuk, és ne túllépjünk rajta?" -tette fel a kérdés rövid videójában Hegedüs.

Zajlanak a Szászrégeni Magyar Napok

2019. szeptember 7. – szekelyhon.ro

Találkozni, beszélgetni, együtt lenni, ápolni a kapcsolatokat, a hagyományokat – ez a célja a szeptember 5-8. között zajló Szászrégeni Magyar Napok rendezvénysorozatnak. Ahogy Márk Endre főszerző, a helyi RMDSZ elnöke fogalmazott, „a célunk az volt, hogy erre a pár napra örömet szerezzünk és vidámságot hozzunk magyar közösségünk életébe, de az is, hogy ápoljuk hagyományainkat, kultúránkat és anyanyelvünket”. A rendezvénysorozat a célját ez alkalommal is elérte, hiszen a szervezőcsapat változatos, gazdag programmal várta a régeni magyar közösséget, valamint a környező települések magyarságát, akik ezúttal sem hagyták cserben a kezdeményezőket. Valódi ünnepet jelentett egy-egy előadáson részt venni, vagy kiállításmegnyitón, nótaesten, könyvbemutatón.

Visszaesők: a román ultrák a Málta elleni mérkőzésen is gyalázták Magyarországot

2019. szeptember 8. – Krónika

Ploiești-en is magyarellenes rigmusoktól volt hangos a futballstadion a Románia és Málta labdarúgó-válogatottja között vasárnap este lejátszott Európa-bajnoki selejtezőmérkőzésen. Akárcsak a spanyolok elleni, csütörtökön a bukaresti Național Arénában rendezett összecsapáson, a Ploiești-i mérkőzésen is kiviselte magát a román válogatott szélsőségesen

nacionalista, gyűlölködő tábora. Az ezúttal is fekete pólóba öltözött ultrák már a meccs elején rázendítettek a Magyarországot és a magyarokat szidalmazó és gyalázó, nyomdafestéket nem tűró szlogenekre, zúgott a „Magyarország kapja be!” („Ungaria ne suge p...”).

Hegedüs Csilla, az RMDSZ frissen kinevezett szóvivője szerint a „respektet” a magyarok és románok is értik

2019. szeptember 9. – Krónika

A 2016-os választás után azért működöttünk együtt a PSD–ALDE-kormánykoalícióval, hogy a centenáriumi időszakában fenntartsuk a párbeszéd lehetőségét a román hatóságokkal, idén pedig azért szüntettük meg az együttműködést, mert az úzvölgyi incidensek kapcsán betelt a pohár – vázolta az RMDSZ egy hete kijelölt szóvivője a szövetség viszonyát a hatalommal. Hegedüs Csillát a romániai elnökjelöltekről, a „respektéről” és az őszi tervekről is kérdezték.

Balódi László: „Mi járhat most Bugár fejében? Nos, ez engem is érdekelne”

2019. szeptember 6. – Ma7.sk

„Politikailag hibát követtünk el azzal, hogy mi voltunk azok, akik felálltunk az asztaltól, és azt mondtuk, hogy elég” – mondja az MKP és a Híd közti tárgyalások sikertelenségéről Balódi László. A Híd parlamenti képviselője elismeri, nem tudja, mi járhat most Bugár Béla fejében, ennek ellenére állítja, nem kell még temetni a Hidat. Interjút adott Balódi László a Ma7.sk-nak.

A civilek is a magyar egység megteremtése mellett állnak

2019. szeptember 6. – Ma7.sk, bumm.sk, Felvidék Ma

Az Összefogás mozgalma, melynek célja az egységes magyar képviselet megteremtése, ma megbeszélést tartott az országos civil szervezetek vezetőivel. A Komáromban rendezett pénteki találkozón a Csemadok, a Diákhálózat, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége, valamint a Szlovákiai Magyar Szülők Szövetsége vezetői vettek részt. A találkozón Fekete Irén, az SZMPSZ elnöke és Vörös Mária, az SZMPSZ alelnöke, Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke, Mézes Rudolf, az SZMSZSZ elnöke és Leczkési Zoltán, a Diákhálózat elnöke találkozott az Összefogás mozgalom vezetőivel – Mózes Szabolccsal és Orosz Örssel. A felek kifejezték, hogy az összefogás, az egységes képviselet ideáit mindnyájan támogatják. Összefogás nélkül nincs magyar érdekképviselet, ezért mindenkire szükség van, aki tenni akar az együttműködésért és a jövőért” – mondta Mózes Szabolcs.

"Nagy bajban vagyunk" - Bauer Edit arról, hogy miért csatlakozott az Összefogás Mozgalomhoz

2019. szeptember 6. – Ma7.sk

„Mivel valóban komoly a helyzet, nincs helye annak, hogy az ember ne legyen kompromisszumkész, és ne vállalja fel, hogy megoldást keressen” – mondja a ma7-nek Bauer Edit, az Összefogás Mozgalom előkészítő bizottságának tagja. Az MKP korábbi EP-képviselője

beszél arról is, hogy miért nincs időnk most az ideológiai vitákra, és hogy a felvidéki magyarság mélyrepülésében mekkora szerepe van politikai pártjainknak. Interjú.

Az MKP és "mozgolódó" tagjai, valamint a politikussá lett civilek viszonyáról érdeklődtek

2019. szeptember 6. – bumm.sk

Meg nem erősített információk szerint különböző vélemények alakultak ki a Magyar Közösség Pártján belül a szerveződő politikai mozgalmakkal való együttműködésről. A pártból kiszivárgó hírek szerint egyesek egy választási pártba való integrálódást, mások a saját pártlista megnyitását preferálják a vezetők közül. A párt alapszervezeteihez viszont nem jutnak el információk arról, hogy miképpen álljanak a szimpatizánsok a politikussá lett civilekhez. A keddi napon kérdéseket intéztünk a MKP elnökéhez, pártigazgatójához és sajtóosztályához. Tudomásunk szerint az MKP Országos Elnöksége szerdán délután ülésezett, válaszaikat csütörtökön juttatta el a bumm.sk-hoz Králik Róbert, az MKP sajtótitkára.

Megegyezés helyett Összefogás?

2019. szeptember 7. – Ma7.sk

Mégsem kötött választási koalíciót az MKP és a Most-Híd, a magyar választókért folytatott küzdelemben máris új szereplők szálltak be. Megalakult a progresszívek magyar tagozata, és az elmaradt együttműködés ernyőszervezeteként készül betörni a politikai küzdőtérre az Összefogás Mozgalom. A választási koalíció elmaradása katalizálta a felvidéki magyar közéletet. A 2009 óta tartó időszak az MKP és a Híd rivalizálásáról szólt, külön indulásuk ennek logikus folytatása lenne, de a döntés bejelentését követő események arra utalnak, hogy a 2020-as választások akár éles korszakhatárt is húzhatnak a magyar érdekképviselő történetében.

Rendezzük a sorainkat, és szélesre tárjuk a kapukat

2019. szeptember 7. – Ma7.sk

A múlt hét folyamán világossá vált, hogy a magyar választók jelentős része által kívánt kiegyezés, a Magyar Közösség Pártja és a Most-Híd között vágyálom marad csupán. Pár nappal a vegyespárt országos tanácsának elutasító döntése után egyértelműnek tűnik, melyik fél okolható mindezért. Menyhárt József, az MKP elnöke ennek ellenére igen udvariasan, sokkal inkább a jövőt szem előtt tartva, semmint a múlton siránkozva nyilatkozott lapunknak Bugárékról, érdekképviselőtről és a felvidéki magyar politika jövőről.

A 70 éves Csemadokot ünnepelték Kassán

2019. szeptember 8. – Ma7.sk

Regionális ünnepséget tartottak a Csemadok megalakulásának 70. évfordulója alkalmából Kassán. Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke úgy fogalmazott, a szövetség mindig, minden körülmények között tudta, mi a feladata: összefogni a felvidéki magyarságot. A Csemadok Országos Tanácsa és Kassa Városi Választmánya által szervezett ünnepségre a történelmi

városháza épületében került sor. Bárdos Gyula, a Csemadok elnöke köszöntőjében úgy fogalmazott, a szervezet hetven évvel ezelőtti megalakulására emlékezve felidézük az elmúlt hét évtizedet, de meg kell néznünk azt is, hogyan állunk most, milyen nemcsak a Csemadok, hanem a felvidéki magyarság helyzete, illetve mik a teendőink, mit kell tennünk azért, hogy a századik és az azután következő évfordulókat is anyanyelvünkön ünnepeljük szülőföldünkön.

Déliab - Képviselhetik-e szlovák pártok a magyar érdekeket?

2019. szeptember 8. – Ma7.sk

Fél év múlva Szlovákiában parlamenti választásokra kerül sor. A meghatározó pártok aktivitása egyre jobban erősödik; február végéig mindenki szeretné a legjobb pozíciókat felvenni. Ehhez minden szóba jöhető választói csoportot meg kell szólítani. Ide tartozik a szlovákiai magyar választók rétege is. Legutóbb a Progresszív Szlovákia (PS) politikai mozgalom tett konkrét lépéseket a szlovákiai magyarok szavazatainak megszerzésére. Komáromban augusztus végén bemutatták a magyar tagozatukat. Michal Trubannak, a mozgalom elnökének erről szóló bejelentését a közösségi hálón 510 ember jelölte meg pozitív véleménnyel. Ez a szám a PS közleményeinél nagyon magas támogatottságot jelent, augusztusban csak egyetlen témájuk, Truban drogos témájú videója tudta ezt népszerűségben megelőzni.

Az „Összefogás” értelme

2019. szeptember 8. – Új Szó

A közelmúltban meghirdetett, az „Összefogás” nevet választó tömörülés értelme a magyar politikai szervezetek, politikusok, társadalmi szervezetek és közismert személyiségek összefogása a 2020-as választás előtt. Ha van erre valós igény a szlovákiai magyar társadalomban, akkor az „Összefogás” választási párttá válhat. Olyanná, amelyik listáján megjelenhet a hazai magyar politikai reprezentáció legtöbb áramlata, számos társadalmi szervezet tekintélyt szerzett vezetője, közismert szakemberek, közszereplők, jelentős társadalmi eredményeket felmutató személyiségek. Ebben az esetben többféle esélyt kínálhat az új szervezet. Az egyik egy új program megalkotása, amely kiutat mutat az elmúlt harminc év válságából. Az elmúlt három évtizedben a szlovákiai magyarok két uralkodó politikai stratégiájának egyike sem változtatott alapvetően a magyarok helyzetén.

„A gasztronómia a kultúránk része”

2019. szeptember 8. – Magyar Szó

Paskó Csaba, a kelebíai római katolikus plébánia plébánosa, a Szabadkai egyházmegye zenei igazgatója, zenepedagógus, mesterszakács részére, odaadó lelkipásztori szolgálata, a vajdasági egyházzenei életben művészként és tanárként betöltött szerepe, valamint a magyar gasztronómia népszerűsítését szolgáló tevékenysége elismeréseként, a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését adományozom – áll az Áder János magyar köztársasági elnök aláírásával ellátott indoklásban. Paskó Csabával az elismerés kapcsán beszélgettünk.

Idén is több ezren látogattak el a doroszlói Szentkúthoz

2019. szeptember 8. – Vajdaság MA, Pannon RTV

Idén ismét több ezer zarándok látogatott el a Mária, Keresztények Segítsége Egyházmegyei Kegyhelyre, tudósít a Pannon RTV. A zarándokok testi-lelki feltöltődésért érkeznek Doroszlóra a Szentkúthoz Kisboldogasszony napján. Sokan megmossák fájó testrészeiket a Szentkútnál, isznak a vízből és haza is visznek belőle. „A keresztény közösségben minden ünnep forrása Jézus halála és föltámadása az Eucharistia ünneplése, ez az, ami igazából erőt ad mindenkinek, az ő kegyelme adott erőt Máriának is, hogy példaértékűen, hősiesen keresse Isten akaratát és így találja meg a boldogságát, nekünk ez a példa és ez a követendő” - mondta el Kiss-Rigó László.

Szakmai konferencia a Topolya Expo kiállításon

2019. szeptember 7. – Pannon RTV, Vajdaság MA

A korszerű szőlőtermesztésről, a modern tej- és húsfeldolgozási technológiákról, a mezőgazdasági gépek igényre szabásáról és a különböző növénytrágyázási technológiák fejlődéséről tartottak előadást. Öt különböző, a termelőket megcélzó előadással készültek a szervezők az idei Topolya Expo 2019 konferenciájára. Molnár Ákos, a magyarországi Teleki-Kober Kft. ügyvezetője a szőlő szaporító-anyag termesztését ismertette a jelenlevőkkel.

Ungváron kezdetét vette a III. hUNGary FEST

2019. szeptember 7. – karpatalja.ma

Kárpátalja székhelyén, az Ung partján a magyar kultúra jegyében zajlik a kétnapos zenés-kulturális-gasztronómiai fesztivál. Magyarország Ungvári Főkonzulátusa harmadik alkalommal szervezi meg a hUNGary FESTet azzal a céllal, hogy nemzetiségtől függetlenül mindenki megismerhesse a magyar kultúra egyedülálló értékeit. A fesztivált szombaton délelőtt Buhajla József ungvári magyar főkonzul nyitotta meg magyar és ukrán nyelven.

DobóFeszt: ma is van üzenete az egri diadalnak

2019. szeptember 7. – Kárpáti Igaz Szó

– A falak ereje nem a kőben van, hanem a védők lelkében – mondta Orosz Ildikó, a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet elnöke a VI. DobóFesztet megnyitó beszédében szombaton délután az ungvári járási Császlócon, utalva arra a hazafias buzdításra, amellyel a várkapitány lelkesítette katonáit az ostrom előtt. Orosz Ildikó örömét fejezte ki azért, hogy immár harmadik alkalommal vasárnap ezt az ünnepet Szerednyén is megtartják. Kiemelte Dobó István, az egri vár megvédésével egyúttal feltartóztatta a törököt, így ez a vidék, nem került török kézre, ezért a kereszténység és keresztény kultúra védelmezőjeként tekinthetünk rá.

Collegium Hungaricum: őszi évad

2019. szeptember 7. – volksgruppen.orf.at

Véget ért a nyári szünet a bécsi Collegium Hungaricumban is: az őszi évadban ismét változatos programok várják az érdeklődőket. A rendezvények sorát csütörtök este egy Cseh Tamás emlékkoncert nyitotta meg. Jövő héttől Madonnák őszi lombhullásban címmel Szentandrassy István festőművész képei lesznek láthatóak az UngArt galériában, de folytatódnak a kedvenc, megszokott programok is, mint a magyar filmklub.

Magyarságtudományi konferencia Bécsben

2019. szeptember 6. – volksgruppen.orf.at

“Folytonosság és megszakítottság a magyar kultúrában” címmel rendezte meg a doktori iskolák VI. konferenciáját a Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság Bécsben. Szeptember 4-6. között nyolc ország 15 egyeteméről érkeztek doktorjelöltek, akik különféle tudományág-szekcióban, megannyi perspektívából járták körül a hagyomány, a válság és kultúra, az idő-és tradíció értelmezés témaköröket.

Elektronikus sajtó

Öt kontinens

2019. szeptember 7. – Duna World

Tizenkilencedik alkalommal tartották meg a nyugati szórványban a magyar nyelven tanító pedagógusok továbbképzését Győrben. A 32 résztvevő ezúttal a tanulói aktivitásra épülő módszerekkel bővíthette tudását.

Magyar gyerekek is bemutatkoztak az ausztráliai Brisbane-ben, az immáron hagyománynak számító Multikulturális Napon. A nemzetiségi iskolák összejövételén legutóbb 9 iskola, ezáltal 9 nemzetiség mutatott be ízelítőt hagyományáiból, kultúrájából, gasztronómiájából.

Ahogy az előző riportban is láthatták, a hétvégi iskolába járó diaszpórában élő gyermekek oktatása, nevelése már a családban elkezdődik. Vendégem Gróh Ilona a Ringató program alapítója.

Úgy élnek, mint egy nagy család. A Dél-Afrikai Magyar Szövetség alelnöke így jellemezte a közösséget, amelynek tagjai időről időre összegyűlnek vidám programok apropóján. Legutóbb az augusztus 20-i Szent István ünnepre gyűltek össze a Magyar Tanyán, ahova Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős miniszteri biztos is ellátogatott.

Báránygulyás, borjúpaprikás, lángos, jó társaság, magyar zene és tánc és székelyek Észak-Amerika minden részéből. Kanada legnagyobb székely szervezete, az Orbán Balázs Társaság idén is megrendezte a hagyományos Székely Pikniket.

Térkép

2019. szeptember 7. – Duna World

Csak egy tábor – mondhatná bárki a Romániai Magyar Nemlátók Egyesületének nyári rendezvényére, pedig az ennél jóval többet jelentett az erdélyi magyar látássérülteknek és gyengénlátóknak. Nekik és családjaiknak most először szerveztek tábort, ami hosszú távon az első mérföldköve lehet egy magyar tannyelvű speciális iskola létrehozásának. Romániában ugyanis jelenleg nincs ilyen.

Az elmúlt héten Szlovákiában is becsöngettek, északi szomszédainknál szeptember 2-án kezdődött meg a tanév, amely a felvidéki tanároknak idén több újdonságot is hozott. Egy nappal a tanévkezdés előtt ugyanis életbe lépett a pedagógusokra vonatkozó törvény módosítása. Hogy mennyiben érinti ez a magyar pedagógusokat, kiderül most következő riportunkból!

Idén ősszel is utazásra bátorítja a középiskolásokat a Rákóczi Szövetség azzal a céllal, hogy a diákok az október 23-i nemzeti ünnephez kapcsolódva egy másik Kárpát-medencei ország magyar iskolájához látogassanak. A Szövetség által meghirdetett pályázatra bármely Kárpát-medencei magyar középiskola jelentkezhetsz. A pályázat feltétele, hogy az utazó csoport legalább egy határt átlépjen, és egy másik iskolával közös programot szervezzen október 23-hoz kapcsolódóan. Iskolánként egy autóbusznyi diák utazhat, amelyhez a Rákóczi Szövetség – az utazásban résztvevő diákok számától és a megtett távolságtól függően akár 300 ezer forint utazási támogatást ajánl fel. Az online pályázati adatlapok beérkezésének határideje: 2019. október 1. Részletek a Rákóczi Szövetség weboldalán.

A magyar festészetben valóságos csodaként emlegetik azt, ami 120 évvel ezelőtt Nagybányán történt, miszerint Hollósi Simon, Thorma János, Ferenczi Károly és Réti István festőművészek festőiskolát alapítottak, amely aztán alig néhány év alatt világhírűvé is vált. Mivel a művésztelep helyszíne eredetileg Felsőbánya lett volna, a festői bányászvárosba egyre gyakrabban szerveznek alkotótáborokat.

Az otthon ott van, ahova az embert a szíve húzza - Vaszily Pál fiatal látszerész mindig is a Bodroghözbe vágyott vissza oda, ahonnan útnak indult. Budapesten végezte egyetemi tanulmányait, majd Sárospatakon kiváló látszerész-kollégáktól tanult, de se itt, se ott, nem találta a helyét igazán. Végül visszatért a Felvidékre, és ma vállalkozóként, szülőföldjén él és dolgozik.

Akár a divatban, az illatok világában is vannak olyan különleges kompozíciók, amelyek nem találhatók meg a mindennapi kínálatában. Ezek többnyire személyre szabott, kézműves kreációk, amelyek az olcsó, szintetikus alapanyagok helyett, természetes, minőségi és ritka összetevőkből állnak. A vajdasági Magyarkanizsán egy fiatal vállalkozó ilyen parfümöket készít. Ő Bálint, a parfümőr!

A következő percekben időutazásra hívjuk Önöket Nagyváradra, Ady Endre városába, a Pece parti Párizsba. Az Érmindszenten született költő nagykarolyi diákévei valamint zilahi és temesvári írnokosságát követően került Nagyváradra újságírónak, az 1900-as évek elején. A város meghatározó lett Ady életében.

Határok nélkül

2019. szeptember 6. – Kossuth Rádió

Habár a Délvidéken továbbra is folyamatosan csökken a gyerekszám, a nemzetpolitikai erőfeszítéseknek köszönhetően, látszanak a pozitív jelek. Mára felértékelődött az anyanyelven való tanulás. Minderről Pásztor István, a VMSZ elnöke beszélt a magyarkanizsai tanévnyitón.

Romániában szeptember 9-én, hétfőn indul az új tanév. A romániai magyar oktatás egyik legégetőbb problémája a tankönyvhiány – írja a Krónika című napilap, és súlyos gond a diáklétszám csökkenés. A székelyföldi helyzetről, különös tekintettel a szakoktatásról a Hargita megyei főtanfelügyelő beszél.

Néptáncos képzést indít Marosvásárhelyen a Magyar Táncművészeti Egyetem, együttműködésben a Sapientia Erdélyi Magyar Tudomány Egyetemmel és a Maros Művészegyüttessel. A szak 36 fővel indul, a felvételt nyert hallgatók valamennyien az erdélyi

magyar hivatásos néptáncgyűttesek tagjai, ezért az oktatás rendje a néptáncgyűttesek programjának figyelembevételével készült

Milyen az esélyegyenlőség Szlovákiában? Milyen az együttélés szlovákok és magyarok között? Mitől tartanak, és milyen Szlovákiában a demokrácia – ezeket a kérdéseket tette fel a pozsonyi Közéleti Kérdések Intézete a 14 és 19 éves korosztály képviselőinek. A felmérésből kiderül, hogy vannak különbségek a magyar és a szlovák tinédzserek helyzetmegítélése között.

Magyar állami kitüntetésekkel adták át a csíkszeredai főkonzulátuson olyan székelyföldi személyiségeknek, akik Augusztus 20-án, Szent István király ünnepén részesültek az elismerésben.

Magyarkanizsán tegnap megkezdődött a 67. író tábor, a délvidéki magyar irodalom legrangosabb rendezvénye. Fontos az irodalmi élet résztvevőinek a személyes találkozási lehetősége, a beszélgetések az irodalom állapotáról és a tervekről, és a kiadókkal való találkozás. A tábornyitón köszöntötték az idén 80 éves Várady Tibor író, jogtudóst.

Határok nélkül

2019. szeptember 7. – Kossuth Rádió

Hatalmas sikerrel mutatta be a Magyar Állami Operaház társulata Kárpátalján Erkel Ferenc Hunyadi László című operáját, az egyik leghazafiasabb zeneművet. A Beregszászi Amfiteátrumban közel háromezren nézték meg az előadást. A polgármester folytatást remél.

Nagyváradon zárta nyolcállomásos erdélyi turnéját a Magyar Állami Operaház. Donizetti Szerelmi bájtal című vígoperájával léptek fel Erdély-szerte a Gördülő Opera művészei. A játéktér egy színpaddá alakított különleges kamion volt. A Gördülő Opera először a második világháború után indult útjára, hogy eljussanak az elszakított területekre is, majd 60 éves szünet után, 2014-ben újraindították. Erdélyben első alkalommal 2017-ben jártak. A turnét most is a magyar kormány támogatta.

Az idén Radnóti Miklós tragikus sorsú költőnk születésének 110. és halálának 75. évfordulójára emlékezünk. A múlt szombatán, augusztus 31-én indult útnak a szerbiai bányászvárosból, Borból Tóth Péter Lóránt versvándor, aki végigjárja Radnóti Miklósnak és 3200 társának erőltetett menetét egészen Abdáig. „Bolond, ki földre rogyván fölkél és újra

lépked, s vándorló fájdalomként mozdít bokát és térdet, de mégis útnak indul, mint akit szárny emel” – írta a Bori noteszben ránk maradt Erőltetett menet című versében a költő. A zarándoklat célja Radnóti verseinek népszerűsítése különösen a fiatal generáció körében.

Az elmúlt száz évben – a többszöri hatalomváltás miatt is – igencsak hányatott sorsuk volt a Kárpát-medencében, az anyaország határain kívül rekedt területeken a magyar szobroknak, emlékhelyeknek, emlékjeleknek. Szomorú történetüket a Bánságban Bodó Barna politológus, egyetemi tanár, a Szórvány Alapítvány elnöke kísérte figyelemmel, és megállapította: Temes megyében a megrongált, eltüntetett vagy helyettesített alkotások kétharmada, Aradon négyötöde magyar volt. Bodó Barnát Lehócz László kérdezte.

Határok nélkül

2019. szeptember 8. – Kossuth Rádió

Kisboldogasszony napja a katolikus egyház egyik jelentős ünnepe, ahogy Gyertyaszentelő-, Gyümölcsoltó-, vagy Sarlós Boldogasszony napja is. Ám a legnagyobb Mária ünnepe a római katolikus egyháznak Nagyboldogasszony napja. Az sem véletlen, hogy nagyon sok közösség templomát Nagyboldogasszony tiszteletére szentelte fel. Így van ez Majláthfalván is. Ezt a bánsági települést Temesközi és Csanád vármegyei gazdák és dohánykertész családok alapították kétszáz éve. A mai falu csaknem ezer főnyi lakosságának túlnyomó többsége magyar. A 140 éves templom történetéről, gyülekezeti életéről Miklós Csaba plébános beszél.

A Budapesten született Gajdics Krisztián Junior Prima- és Vándorlegény-díjas fiatalember 18 éves volt, amikor úgy döntött, hogy hátat fordít a fővárosnak, kivonul a Hortobágyra, jószágot tart és ott éli életét. Azóta egyedi kidolgozású, bőrből készült termékeit öt kontinens 23 országából keresik. Járja a Kárpát-medencét, a legjobb mesterektől tanulja a szakmát és a népdalokat.

A horgoson született Fújkin István 1989-ben a Lézer Színház meghívására Budapestre költözött. A Balkánon időközben kitört a háború, ezért úgy döntött, hogy nem tér haza a Vajdaságba, hanem a tengerentúlon keres új hazát. A festőművész a 90-es évek óta a kanadai Torontóban él. Most elkészítette élete első szobrát, amit szülőfalujának adományozott. A Hazatérők című alkotás egy gólyapárt ábrázol. A mű azt szimbolizálja, hogy a település hazavár mindenkit, aki útra kelt a nagyvilágba.

Együttműködési megállapodást írtak alá a hazai és a határon túli magyar szolgálatok azon a háromnapos szakmai rendezvényen, melyet a Magyar Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Szövetsége tartott Salgótarján-Salgóbányán. 250 Kárpát-medencei önkéntes vett részt a programon, ahol a család szerepét, a családi kapcsolatokat, a családszerkezet változásait, a férfi és női szerepeket, a családon belüli konfliktusokat vizsgálták és cseréltek tapasztalatot. A Tarnóczy László riportja